

Besöksdatum
SAMnr

Lantbrukarens namn
Adress
Postnr Postort

Klimatkollen (20B)

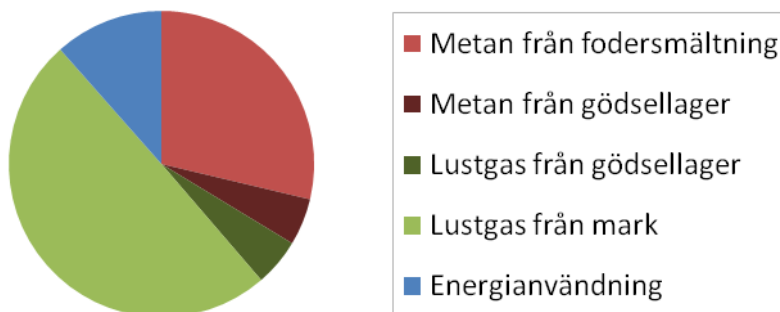
Bakgrundsbeskrivning

x driver xxx gården på ca 120 ha åker och 13,5 ha naturbete. På gården bedrivs lammproduktion med 35 vuxna djur. Stallgödsel i form av nötflyt erhålls från närliggande gård. Grödorna som odlas är spannmål, höstraps, sockerbetor, matpotatis och lite vall. Bevattningen till potatisen drivs med diesel. Vattnet tas ur en bevattningsdamm på ca 8 000 m³ som samlar upp vatten från ett intilliggande vattendrag vid högt vattenflöde. Torrår räcker inte vattenmagasinet till och funderingar finns på att bygga ut eller bygga fler dammar. Grundvattenförekomsten är dålig varför vatten till hushåll och djur är kommunalt. Större delen av arealen är väl-dränerad men arrenderade marker har sämre dränering. Ingen tork finns på gården. Alla transporter ut från gården av producerade vegetabilier, förutom sockerbetor, sköts av gården och dieselförbrukningen till detta ligger med i beräkningen. All kväve som köps in är klimatcertifierad. 90 % av elen som köps in är vattenkraft och resterande del är vindkraft.

Lantbrukets klimatpåverkan

Lantbruket står för ca 15 % av Sveriges totala växthusgasutsläpp. En stor del av gårdens påverkan på växthusgaserna beror på de biologiska processerna som sker i marken i samband med gödning och jordbearbetning, men också från idisslarnas fodermältning.

Lantbrukets utsläpp av växthusgaser (andel i CO₂-ekvivalenter)

Rådgivarens namn och telefonnr

I klimatkollen räknar vi med växthusgaserna lustgas (N₂O), koldioxid (CO₂) och metan (CH₄). Koldioxid är den mest kända växthusgasen och för att kunna bedöma dem likvärdigt så räknas de andra gaserna om till vikt i s.k. koldioxidekvivalenter (CO₂e). Både metan och lustgas har en betydligt större klimatpåverkan jämfört med koldioxid (metan motsvarar 25 kg CO₂e och lustgas hela 298 kg CO₂e).

Resultat från klimatkollen (se även bifogad tabell och diagram)

Det är viktigt att tänka på att dessa beräkningar endast görs utifrån modellberäkningar och alltså inte baseras på mätningar. Detta visar alltså inte de faktiska utsläppen på din gård, men resultaten ger ändå en fingervisning om var de största utsläppskällorna finns.

Resultaten från klimatkollen visar på ett utsläpp på **289,3 ton CO₂e**, varav den största delen kommer från lustgasavgången från marken (43 %). Det bildas lustgas vid denitrifikation och nitrifikation. Processerna är naturliga och går inte helt att undvika. Däremot kan de reduceras, eftersom processerna drivs av överblivet kväve. Ju mer kväve som kan utnyttjas av grödan, desto mindre kväve finns kvar som kan denitrifieras. Detta går dock bara till en viss gräns eftersom kväve även finns naturligt i systemet. Att undvika att marken blir vattenmättad är också ett sätt att minska denitrifikationen. En god dränering är därför viktig.

Den näst största utsläppskällan är framställningen av mineralgödsel (29 %). Du väljer redan idag klimatcertifierad gödsel, vilket reducerar lustgasavgången, om mineralgödseln inte hade varit klimatcertifierad så hade detta varit den största stapeln.

Användningen av diesel är den tredje största utsläppskällan av klimatgaser, men det är här man kan tjäna mest ekonomiskt på att effektivisera.

Alla förluster av kväve, både ammoniak (från bla stallgödseln) och nitrat (som utlakas), bidrar indirekt till växthusgaser genom att det kvävet kan omvandlas till lustgas senare i systemet.

Möjligheter till förbättringar/förändringar på gården

- Jobba på att utnyttja kvävet så effektivt som möjligt på gården.
- Fortsätt att anpassa gödslingen
- Fortsätt använda fånggröda och utnyttja förfruktseffekterna så mycket som möjligt.
- Jobba för en god dränering av all åkermark.
- Fortsätt att välja klimatcertifierad gödsel.

- › Energieffektivisera för att minska användningen av diesel och el.
- › Fortsätt med att köpa endast grön el.
- › Jobba för att minska kväveförlusterna genom ammoniakavgång och utlakning för att minska de indirekta utsläppen.
  - › Ammoniakavgången skulle kunna minskas genom att strö med torv i djupströbädden. Även om man blandar torv och halm minskar ammoniakförlusten markant.
  - › Utlakningen minskas genom t ex en god kvävestrategi och fånggrödor.

Framtida rådgivning

Till nästa vår planerar vi in en Test av mineralgödselspridaren för att kolla på om spridningsbilden är som den ska. Växtföljd och bördighet är också intressant för att se om du bygger upp eller tär på muldförrådet och därmed inlagrar eller avger CO₂ från marken. Att titta närmare på gödslingsstrategin kan också vara bra.

Tips på annan relevant rådgivning (utanför Greppa Näringen).

Det ordnas kurser i Sparsam körning, vilket kan vara intressant för din del för att minska dieselanvändningen. HIR Malmöhus ordnar kurser i detta till våren, håll utkik i för datum och plats. Vi erbjuder även rådgivning inom energieffektivisering på gården med finansiering från Länsstyrelsen. Det är x som utför dessa. Kontakta någon av dem om du är intresserad. I sommar kommer det också att hållas några gårdsvandringar med klimattema.

Hör gärna av dig om du har frågor eller om något är oklart!

Med vänlig hälsning,

Rådgivarens namn

Adress

Telefonnr

E-mail

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

Lägg in
länsstyrelsens
logotyp

Rådgivarens namn och telefonnr